

Izhaja trikrat na teden
vsaki Torek, Četrtek
in Soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za
Evropo \$3.50. Za Chi-
cago \$3.50.

Issued tri-weekly
every Tuesday,
Thursday and
Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.50.
For City of Chi-
cago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 69.

CHICAGO, ILL., TOREK, 13. JUNIJA 1922.

LETO (Vol.) VIII.

IZVIRNI DOPIS IZ PARIZA.

Za "Edinost" napisal Al. Kuhar.

Paris, zač. junija 1922.

"Edinost" me je zelo počastila s tem, da mi je dala priliko, da pospešim, ako vsaj ne povzročim, priobčitev serije člankov o bodočnosti Slovanstva. Priznam, da sem z nekim razburljivim zanimanjem čital in nanovo čital "kredo" g. Trunka, katerega dobro poznam vsaj po njegovem rodoljubnem delovanju med koroškimi Slovenci. Trudil sem se odkritosrčno, da se vdam vznesenemu optimizmu, stvarjajočemu upanju, ki veje po tej dolgi izpovedi v delu za Slovanstvo preizkušenega duhovnika in ako nisem mogel docela slediti v člankih narisani poti, temu gotovo ni krivo mojstersko delo g. Trunka, ampak pomanjkanje skušnje, katero si moram še le pridobiti v življenju. "Edinost" mi bo dovolila, ako v enem prihodnjih pisem pridem nazaj na Slovanstvo, ter tako skušam sopomagati, da bomo položaj jasno gledali in potem tem lažje zavijali rokave in šli na pot, ki vodi do boljše prihodnosti slovenskega plemena. Ko sem čital to iskreno in s srcem pisano veroizpoved, se nisem mogel ubraniti čustva spoštovanja do pisatelja, ki dviga upadle upe in biča črnogleda in pri tej priliki sem še bolj žaloval, da je g. Trunk zapustil našo zemljo. Bil sem svoje dni med tistimi, ki so njegov odhod obžalovali in danes vidim, da sem prav storil.

* * *

Med genovsko konferenco smo videli ta čuden pojav, da se je javno mnenje širokih mas ljudstva, ako vsaj smemo tako soditi po časopisju, z zelo jasno gesto obrnilo z vsemi simpatijami proti Rusiji, kar ni nikakor nenaravno, in proti njeni zavezni Nemčiji, čemur objektivni opazovalec ne more pripisovati značaja odkritosti. Nadalje so šle simpatije proti Angliji, ki je v Genovi ponujala roko i Rusiji, i Nemčiji. Nadalje smo imeli priliko zaznamovati marsikatero pikro na naslov Poljske, ter navdušene članke za prijateljstvo z Bulgarijo.

Ne sicer z isto preciznostjo, ampak vendar z dovolj jasnimi namigljaji smo opazili v českem časopisju močno strujo, ki obrača svoje oči proti Londonu in proč od Pariza.

To so simptomi, da po versajskem miru in ruski revoluciji nanovo po Evropi posejani narodi iščejo novih potov, da se otresejo vojnega in vojnega ozračja ter si skušajo v popolni neodvisnosti odločati usodo svoje bodočnosti. Ako izluščimo iz teh nemalo zavozlanih tokov nekaj kolikor toliko jasnih smernic, potem moramo pri Jugoslovanih konstatirati naraščanje struje, ki je izrecno protifrancoska in zato simpatična angleško-nemški ideologiji. To je ena udeležitev. Druga, nič manj gotova je vstajanje vse-slovanskega čustvovanja. Nevolja proti Poljski nas pri tem ne sme oplahiti, ker je samo posledica tega, ker naše ljudstvo v Poljski gleda samo ekspozičuro "francoskega šovinizma."

Ako primerjamo sedaj ti dve smernici, ki jih je razjasnila genovska konferenca in ako jih kritično prehodimo iz stališča Slovanstva, potem se ne moremo ubraniti mnenja, da druga drugo izpodjedate. Vprašajmo se najprej, zakaj bi ne bilo mogoče spraviti v sklad ti dve struji, potem bo nam lažje voliti?

Kakšno je stališče Anglije proti Slovanom? Zgodovina nas uči, da je bila angleška politika slovanskemu razvoju vedno nasprotna. Do 1918. so bili Slovani kot vpoštovanja vreden narod predstavljan edinole po Rusiji. Rusija v svoji zgodovini ne pozna angleških simpatij. Vprašanje Črnega morja, Carigrada, Kavkaza, Afganistana in Mandžurije, to so samo mala poglavja v dolgi povesti angleških poizkusov "ruskega medveda zapreti v evropsko celino."

Mirovna konferenca je prinesla drugih dokazov. Gdansk se ni prepuščilo Poljakom, baltske države so dobivale angleško podporo, Carigrad je zaseden po "zaveznikih", Bulgarija ni dobila morske obali. — vsled slabega razpoloženja Velike Britanije. Razlog je jasen: postanek velike slovanske politične enote bo kopal grob angleški nadvladi i v sredozemskem morju i v Aziji.

Kakšna so čustva, ki jih goji do Slovanov nemško pleme? Te vrste dokazov ljubezni še predobro poznamo iz let, ki so še komaj za nami. Nevtrajno se nam zdi, da bi Nemčija svoje stališče spremenila po zgubljeni vojski, ki ji je iztrgala velike kose slovanskega ozemlja.

Ako toraj sedaj pri nas najdemo zastopano mnenje, da mora osobito jugoslovanska kraljevina v angleško-nemški tok, ker da edino ta orijentacija silno pospešuje preporod Slovanstva, potem se moramo spričo tega dejstva vprašati, zakaj da se je tako, rekel bi, absurdno mnenje moglo udomačiti in najti celo med odkritosrčnimi verniki v veliko slovansko bodočnost toli pripadnikov?

Odgovorov je več.

Mi hočemo pustiti na strani one, ki hočejo v angleško-nemški tabor le vsled tega, ker je belgrajska vlada oficijelno za Francijo. Ti ljudje iz opozicije vsak korak vlade a priori zavrzajo. V vnanji politiki bi bilo bolje, ako bi se ti glasovi ne slišali.

Eni zagovarjajo anglo-germanofilsko politiko edinole, ker imajo prirojeno ali po predsodkih vstvarjeno antipatijo do vsega, kar je francosko. (Nadaljevanje na 3. strani.)

RAZNE NOVICE.

KRALJEVA ŽENITNINA.

Pretekli teden so se vršile velika slavnosti v Belgradu in po celi Jugoslaviji, ko je se je vršila poroka mladega prvega kralja Jugoslavije s princezino rumunsko.

Mi nismo kraljevaši, kakor so nam naši nasprotniki tolikrat vrgli v obraz, vendar pa ne skrivamo, da nam je bil mladi in demokratični monarh, kralj Aleksander že od nekdaj jako simpatična oseba in da stavljamo veliko nade naj in na njegovo modrost in odločnost. Imeli smo priliko govoriti z osebami, ki so bile z njim prav v ozkem stiku posebno za čas vojske, med temi so bile osebe, ki so bile nasprotni vsaki vladarski osebi, ki so nam pa povedale epizode iz življenja tega mladega moža, ki kažejo, da je kralj Aleksander mož jako širokega obzorja z jako razvitim čutom pravičnosti, ki rad živi, pa tudi rad vidi, da kdo drugi poleg njega živi zadovoljno in veselo življenje. Baj je pravi in popolni gentleman.

Človek pa, ki ni ozkosrčen, ki je pravičen, posebno kjer je njegova pravičnost postavljena na krepek gentlemanski značaj, je vsikdar dober gospodar, v tem slučaju dober vladar. Prepričani smo, da se nobena reč temu možu bolj ne gnjusi, kakor kako šovinistično preganjanje kakega človeka radi vere ali kako usiljevanje brezverstva, še bolj pa preganjanje katoliške cerkve, na kar se pripravljajo že od začetka Jugoslavije vsi doseganji njeni voditelji. Zato smo prepričani, da bo kmalu zavel po Jugoslaviji drug veter glede verskega vprašanja.

Mogoče se motimo. Vendar po vseh znamenjih soditi, se ne motimo in upamo da bo najbližnja prihodnost pokazala, da imamo prav.

Zato se tudi mi pridružujemo čestilem mladega kraljevega parca in mu želimo od Boga vseh čednosti, ki so potrebne da bo nesrečno ljubo našo Jugoslavijo iztrgal iz krempljev sedanjih koritarjev, ki so največja nesreča za narod in deželo, da bi se zavedal vsikdar svoje odgovornosti pred svojim Bogom za narode, katerih usodo ima bolj v rokah kakor kdo drugi.

VELIKANSKI VIHAR V NEW YORKU.

New York, 12. junija. — Včeraj je nastal v tem mestu velik vihar, ki je povzročil velikansko škodo. Okoli 50 oseb je zgubilo svoje življenje. Vihar je nastal tako nepričakovano, da ljudje sploh niso imeli časa poiskati si zavetja.

ZRAKOPLOVEC PADEL MOČVIRJE.

Ameriški letalec kadet Raymond White je zadnji petek padel v Floridi v močvirje, kjer je bil najden po nekem indijancu, že skoro ves ujen od velikih floridskih komarjev. V močvirju se je nahajal skoro 40 ur.

BOLJŠEVIKI ZAPODILI ČASNIKARSKEGA POROČEVALCA.

Na Ruskem je bil izgnan te dni poročevalec Edwin W. Huling. Izgnan je bil baje raditega, ker je poročal resničnosti o položaju, ki vlada na ruskem. Ker se pa boljše-viki resnice boje, kakor naši "rdeči" koritarji na Lawndale, so izgnali omenjenega poročevalca.

FRANCOZI PRIDIGAJO ZA MIR V BEROLINU.

Zadnji teden je posetila Berolin posebna francoska delegacija, ki je v nemškem državnem Reichstagu predavala o težnjah francoskega naroda. Vse to se dela, da bi se doseglo sporazum in poravnalo staro sovraštvo, ki vlada med Nemci in Francozi že stoletja.

VOJSKA NA IRSKEM DIVJA NAPREJ.

Praske med britanskim vojaštvom in vojaki irske republike se nadaljujejo. Angleži zapirajo katoliške Irce na debelo. Uporni duh proti angleškemu nadgospodstvu se rapidno širi.

ADMIRAL KATO JAPONSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK.

Po viharjih debatah je bil koncem zadnjega tedna izbran admiral Kato za bodočega japonskega ministrskega predsednika. Admiral Kato je baje pristaš pacifistov in odločen, da se pogoje razoroževalne washingtonske pogodbe natančno izvede.

MEKSIKANSKI GENERAL USTRELJEN NA MEJI.

Laredo, Tex., 12. junija. — Tukajšna poročila naznanjajo, da je general Lucio Blanco bivši meksikanski general, bil ob tesaški-meksikanski meji ustreljen od neke nepoznane roparske tolpe. Meksikanske vladne čete so se podale na zasledovanje krivcev, a doslej niso našle še nikakega sledu o zločincih.

Tebe bi radi nabili, katoliška slovenska duhovščina. Ker te pa mi braniš, smo pa mi tepeni!

IZ DELAVSKIH KROGOV.

ŽELEZNIČARJI ŠE PRIPRAVLJAJO NA STAVKO.

Iz poročil, ki prihajajo iz krogov železničarskih uni je razvidno, da se pridno pripravljajo za stavko, ako lastniki železnic ne umaknejo svojih načrtov s katerimi mislijo znižati plače železničarjem. Mr. B. M. Jewell predsednik železničarske unie se je izjavil na vseždelavski konferenci v Cincinnati, O., da se je že razposlalo glasovnice na vse lokale organiziranih železničarjev, kjer bodo slednji s svojimi glasovi izjavili, ali so za sprejetje znižanja plač ali pa so pripravljeni oditi na boj na stavko za svoje pravice do poštenega življenja.

Železniški magnatje so seveda lepo zamolčali o svojih lepih dobičkih, teh so niso dotaknili, a spravili so se na zaslužek ubogega železničarja. Neki strokovnjak je zadnji teden celo dokazoval v svojih člankih, da so lastniki s tem, da so znižali plače železničarjem in da iste name-ravajo še nadalje znižati, povišali svoje letne dohotke za lepo svoto. Torej povratek k normalnosti se mora po mislih železniških magnatov završiti na račun ubogega železniškega delavca. On naj trpi in nje-mu se naj utrga od njegovih ust, ako se hoče nazaj k normalnosti. Bogatinom pa ravno nasprotno, povišati se jim mora dohotke, ko jadramo nazaj k normalnosti. Ako je to pravica, naj nam železniški magnatje pojasnijo, kaj sploh na svetu je krivica?! Pa tudi vlada v Washingtonu, ki je po zaslugah publike prišla na svoje mesto, bi morala paziti na pravice delavcev in ne bi smela dopustiti, da bogatini skušajo na tako sramoten način izsesavati ubogo delavstvo.

Vse vaše žulje v katoliških društvih in jednotah bodo dobili rdečkarji v roke, ako ne boste imeli obrambnega močnega časopisa, ki vam bo branilo te vaše žulje. Katoliški časnik se za te bori. Kdor z menoj ne zbira, ta raztresa. (Kristusove besede.) Bojevito katoliško časopisje, je med nami največja potreba.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 2.15	50 lir \$ 3.35
1000 kron 4.05	100 lir 6.25
5000 kron 21.00	500 lir 29.00
10000 kron 40.50	1000 lir 57.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 98.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Klin s klinom.

Mr. Klepcu sem stopil na kurje oko. To gotovo ni prijetno. Človek bi dotičnemu v prvih bolečinah najraje zausnico dal. Tudi Mr. Klepec je bil, kakor je videti iz njegovega odgovora razpoložen zanj. Njegova ušaljena duša, še po enem tednu, ko mu je bila dana prilika za razbremeniti, ni prišla v normalno stanje, kolikor je pač pri njem to mogoče. Kajti on ima precejšen porcijon megalomanije. Vse manije so pa znamenje bolj ali manj nenormalnega stanja. Si pač misli: Jaz sem žurnalista Slovenskega Rima in kot tak termometer vseh drugih, vsaj katoliških. In kajpada. Prima sedes a nemine judicatur. Pardon! Da mu ne bo treba po besednjakih okrog iskati, mu moram po slovensko povedati: Prve inštanca nima nihče pravico pred sodni stol citirati.

V tem prepričanju se je vsedel na svoj "nezmotljivi" uredniški stol in ex cathedra pribral: "Da so pred njim (menoj) že številni 'prijetelji' svoj čas butali v skalo 'našega Rima' — ta skala je seveda Njega oholost Mr. Klepec — pa so vsi izginili, kakor bo kmalu tudi on (jaz)."

In sedaj ti vbogi, raztrgani chicaški dohtar, humilia caput tuum, ukloni svojo glavo in se ponižno podvrži, sicer te zadene prekletstvo, ker si se zaletel v "rimsko skalo." Roma locuta, causa finita, Rim je spregovoril, jezik za zobmi!

Prav rad, Mr. Klepec prav rad, dummodo finiretur et error, samo če bi bilo tudi zmote konec. Tvoja Vi resnice niste pribili, ampak jo zavili in potvorili, kakor je že navada takih, ki imajo večjo domišljijo kot pamet. Resnice si pa jaz ne pustim zavijati, najmanj od lista, ki nosi firmo: Za Vero in Narod.

Vi pravite, da sem Vas preveč po hribovsko obdelal. Prijatelj moj, kakor ste zaslužili. Če se eden tako po rovtarsko vtakne v stvarno debato, ki ga prav nič ne briga in je preomejen, da bi jo razumel, kakor ste Vi, se nikar ne čudite, če Vas kdo brne, kakor nadležnega kučka. Auf einen groben Klotz gehoert eine grobe Keule. Saj znate nemško, ne? Če ne, Vam povem po slovensko: S krampom in gorjačo nad tacega!

Vi pišete, da ob vsaki priložnosti v javnosti razobešam svoj "dr." ki Vas straši, da se z menoj ne morete pomeniti, kakor bi se radi. Mr. Klepec! Vi kot urednik lista, ki nosi na svojem praporu geslo: Za Vero in Narod, bi morali po vsej pravici poznati edini slovenski nabožni list mej nami "Ave Marijo." In to ne samo po imenu, ampak kolikor toliko tudi po vsebini. Če je ne poznate, je to slabo priporočilo za našega katoliškega časnikarja, znamenje, da mu je vera na njegovem listu le pasja marka. Če jo pa poznate, ste pa navadni lažnjivi Kljukec. Vsaka številka "Ave Marije" ima najmanj dva moja članka. Preglejte lanske in letošnje letnik, odkar sem jaz urednik, če boste pod oz. pred kakim člankom našli "dr." Ni ga. In če bi Vi vprašali vse tiste, ki sem jim kedaj pisal, ali se jim predstavljajo, ne boste dobili mej njimi niti enega celega procenta, ki bi Vam rekli, da sem se podpisal, ali se jim predstavil "dr." Pa imam prav tako, če ne večjo pravico do tega, kot drugi doktorji, ki nikoli ne pozabijo na to, ker se mi vspeha s katerim sem promoviral ni treba pred rikomur sramovati. Tisti kateri bolje poznajo "Ave Marijo" kot Vi, so Vaši sodniki. In vsaki, ki ima trohico več poštenja kot Vi, Vas mora tudi obsoditi.

Dalje pišete: "Ker me imenuje težaka in dinarja, je to jasen dokaz njegove 'globoke in goreče ljubezni' do delavskega stanu... 'Dr.' H. B. si naj zapomni, da bi bil tudi on večkrat lačen, če bi naši 'težaki in dinarji' ne imeli žuljavih rok. Pa tudi, da ameriški pregovor pravi: 'Ne grizi roke, ki te hranijo!' Vkljub temu se Dr. H. B. norčuje javno iz našega delavskega ljudstva."

Ta je šele imenitna! Jaz v resnici ne vem, ste li tako omejeni, ali tako zlobni, da vidite v mojem "težaku in dinarju" petardo, smrdljivo bombo na delavstvo. O, Mr. Klepec jaz sem sam ne kak uradniški, ampak kmetiški sin, česar se nisem nikoli sramoval. Vsake počitnice sem imel žuljeve roke od kmetškega dela, košnje, mlatve itd. In če bi imel delavce v želodcu, kakor Vi mislite, bi ne bil pustil profesorske službe in hodil v Ameriko, ki mi je bila vsaj toliko znana, da v njo ne sili slovenska gospoda. Vsacega delavca, tudi tistega, ki papirne odpadke po parkih na palico natika, spoštujem, samo mazača v tej ali oni stroki ne. Tacega pa ne spoštuje niti njegov delavski tovariš sam. Če bi Vam črevljar naredil za par prstov prekratke črevlje, bi mu tudi Vi rekli mojster skaza in mazač. In mej take mazače v uredniškem poslu štejem Vas. Od "pokarja" do urednika je treba malo dalje poti, kakor ste jo Vi napravili, poti ne po službenih letih, ampak po izobrazbi. Moj "dr." ste dali mej tšesca, pa bi bili bolje storili, ko bi bili dali urednika A. S., samo precej daljša bi morala biti ta ušesa. Če vidim Vas mej uredniki, mi stopa pred oči epizoda iz življenja umrlega lavantinskega škofa Dr. Napotnika. Ko je bil ta še šolarček, je šel kot dober fantek v opatijsko cerkev v Celju, se mežnarju ponujal, da bi ministriral. Ta se mu je pa imenitno odrezal: Kaj se boš ti mej nas mešne meša! Ali pa tisti padar, oz konjederec, ki je strankam vzbujal zaupanje v svoje mazaštvo z blestecim uvodom: Mi zdravniški izveščenci smo tega in tega mnenja. Da tako Vi, Mr. Klepec, kot urednik. Dober tek! Samo ne čudite se, če se cela slovenska Amerika smeje Vašemu "hohštaplertvu."

Sicer Vam je pa mojo "godlo" Dr. Oman tako zabelil, da Vam zna v želodcu ostati. Ako Vas bo le preveč težila, se pa zopet name obrnite! Vam bom še kaj "tavžentrož" poslal. Zaenkrat:

Zdravi

Dr. Rev. Hugo Bren.

UTRINKI.

Ugled je podoben tankemu mehurčku, ki se prav rad predere in poči.

* * *

Vsak človek na svetu je gotove, in 'da' ob pravem času, je previden vrste klepetulja, kljub temu, da ga ni gospodar svojega jezika.

na svetu, da bi to priznal o samemu sebi.

* * *

Tisti človek, ki izreče besedo 'ja'

in 'da' ob pravem času, je previden

Iz slovenskih naselbin.

Cleveland, (Newburg), Ohio.

Tudi jaz bi rad prišel na korner vaših dopisnikov, da omenim nekaj, kar vem, da bode zanimalo marsikaterega. Ali ni res, da smo si že večkrat želeli tukaj v Ameriki, kaj tako krasnega, kakor je procesija z Najsvetejšim v starem kraju in tudi tukaj v večih krajih po deželi? Do sedaj se nam še ni vresničila želja videti še enkrat ta prelepi prizor. Toda če Bog da, sedaj to je v nedeljo, 18. junija, se nam izpolni ta želja in sicer pri fari sv. Lovrenca v Newburgu, kjer so se Slovenci namenili prirediti tako procesijo sv. Rešnjemu se Telesu v čast. Že se delajo priprave za kapelice od zunaj in sicer troje kapelic bode. Ena na 81. cesti, druga na 82. in tretja na 80. cesti. Tuji "nebo", ki je potrebno pri tem, je že preskrbljeno, kar nankrat se je zbralo zadosti, da smo dobili nebo za \$135.00.

Na prvo nedeljo po prazniku sv. Reš. Telesa, to je na 18. junija, bodo sv. Maše, kakor po navadi, ob 6. pol 8., 9. in 10. Takoj po zadnji maši se pa vrši slavnostna procesija s sv. Rešnjim Telesom na prostem. Naprej pojdejo vse društvene zastave, mogoče jih bode 8, to so ameriške zastave, pod katerih zaščito se vrši ta slavnost. Takoj za temi gre križ, katerega nese ministrant in poleg njega dva druga ministranta. Za tem pridejo šolski dečki in deklice, potem dekleško dr., prvo in slovesno obhajanci, dečki; prvo in slovesno obhaj. deklice, ministranti, pevci, deklice, ki potresajo cvetke, duhovniki z Najsvetejšim, možka bandera, možje; ženska bandera, žene.

To je spored na ta dan in prosimo, da ga vsi natančno držite, da ostane red. Nobeden ne bode imel dovoljenja stati ob cesti, najsi je doma ali tuji. Zato smo naprosili mestne redarje, ki bodo gledali nato. Vsak naj gre z drugimi v procesiji, ali pa naj ostane doma. To velja tudi drugim, kateri nameravajo priti "pogledat." Nobenih "zijalov" ni pri tem treba prodajati. Kdor želi skazati čast presvetemu Rešnjemu Telesu, naj gre v procesijo, prostora bo za vse, kdor pa tega ne misli, pa naj ostane doma, ali pa tako daleč stran, da ne bode delal škandala. Malčki pa in oni, ki bodo ostali doma, katerih hiše so ob cestah procesije, naj klečijo in molijo, dokler ni vsa procesija memo. Ves okraj kjer se vrši procesija naj bo tih in spoštljiv, nič kričanja, nič letanja, vse lepo ozaljšano, saj veste kedaj pride memo vaših hiš. Vsak gospodar je odgovoren za vse, kar se godi ali tik pred njegovo hišo, na hodniku, ali pa na njegovem dvorišču.

Dragi župljani cerkve sv. Lovrenca, naš namen je počastiti našega Zveličarja v sv. Rešnjem Telesu. Veliko zaničevanja in bogokletstva se godi ravno proti temu zakramentu ljubezni. Zato se hočemo pridružiti tudi mi onim, ki na ta dan na slovesen način priznavajo svojega Odrešenika in Dobrotnika Jezusa Kristusa v sv. Zakramentu pričujočega pred celim svetom. Ne toraj radi kake sentimentalnosti, ampak v zadoščenje našemu ljubemu Zveličarju za mnoga razžaljenja, prirejamo to procesijo. Ta namen naj ima vsak pred očmi in naj pomaga po svoji najboljši moči, da se vrši vse v redu in dostojno. Tako hudobnega človeka menda ni med nami, da bi prišel delat nečast Bogu, tudi če je popolni odpadnik. Ako pa pride, BOMO PRIPRAVLJENI NANJ in naj posledice sam sebi pripiše.

Sveče za procesijo, kdor jo želi nesti v procesijo, se bodo dobile med drugo in tretjo mašo, to je v nedeljo od 9. naprej, in sicer v novi šoli. Te sveče lahko vzamete potem domov ali pa podarite cerkvi v namen presvetega Rešnjega Telesa.

J. J. O.

Biwabik, Minn. — Iz Tower-ja

sem se podal na Biwabik. Tukaj so delavske razmere nekoliko boljše, ali delavstvo, ki je bilo zelo oškodovano z dolгим brezdeljem lanskega leta in zadnje zime, le še vedno ni na normalni poti. Dal Bog, da bi od sedaj naprej vladale boljše razmere in da bi se stalno delalo.

Tu sem se mudil samo en dan. Obiskal sem naše naročnike in tudi pridobil več novih. Pri delu mi je pomagala Mrs. Globokar, kateri se prav iz srca zahvaljujem za pomoč pri agitaciji, kakor tudi za izvrstno postrežbo. Ko se poslavljam iz Biwabika vse najlepše zahvaljujem in pozdravljam.

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Aurora, Minn. — Po kratki vožnji sem dospel srečno v lepo slov. naselbino Aurora. Takoj sem bil na vse ljubeznivo sprejet pri dobro znani družini Virantovi, kjer sem tudi prenočeval. Drugi dan sem se podal k našemu zastopniku Mr. Smolču, s katerim sva se takoj podala na agitacijo okoli slovenskih družin. Klju-

temu, da je tudi ta naselbina še precej ranjena od zadnje dolge brezposelnosti, sva dosegla še precej lep nepričakovan uspeh. Tu gori so skoraj celo zadnje zimo počivali rudniki. Sedaj se je pričelo z obratovanjem, je pa na drugi strani še vedna visoka draginja, tako, da delavstvo je vedno na slabi stopnji. Lahko je za bogatine kapitaliste, ko sede pri bogato obloženih mizah, kaj se njim pozna, če stoje njih rudniki ali tovarne par let zaprti. A drugače pa je z ubogimi delavci, katerim kapitalisti ne dopuste, da bi zaslužili več, kakor za revno življenje od dneva do dneva.

Ko se poslavljam od prijazne aurorske naselbine, se še enkrat najlepše zahvalim vsem, ki so mi šli na roko tekom mojega agitiranja za katoliške liste, zlasti pa sem dolžan zahvale prijazni Virantovi družini za udobno prenočišče in postrežbo. Istotako hvala našemu marljivemu zastopniku Mr. Smolču, ki mi je pomagal agitirati za naše liste.

Vsem skupaj Bog plačaj in lepa hvala!

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Joliet, Ill. — Cenjeni g. urednik: — Danes na Binkoštno nedeljo smo imeli v tukajšnji cerkvi sv. Jožefa lepo slavnost. Pri 8. sv. maši je bilo slavnostno sv. Obhajilo naših šol-

(Nadaljevanje na 3. strani)

CHICAŠKA SLOVENSKA NASELBINA

vabi kar najuljudneje

VSA KATOLIŠKA DRUŠTVA IN VSE SLOVENCE IZ
CHICAGO IN BLIŽNJE IN DALJNE OKOLICE NA

VELIKO SLAVNOST

Blagoslovitve zastave prekmurskega društva

SV. IVANA KRSTIČELA

štev. 13., D. S. D.

— kakor tudi na —

Blagoslovitev ogelnega kamena

NOVE SLOVENSKE ŠOLE IN NARODNEGA DOMA
ŽUPNIJE SV. ŠTEFANA,

— ki se bo oboje vršilo —

V nedeljo, dne 2. julija 1922.

V SPORED:

Dopoludne.

1. Ob pol desetih.—Pozdrav došlih izven Chicaških društev. Kratek obhod.
2. Ob pol enajstih.—Blagoslov zastave v cerkvi Sv. Štefana. Slovesna sveta maša in slavnostni govor, katerega bo imel Rev. F. S. Mažir, kapelan državne zbornice države Illinois in slovenski župnik iz Springfielda, Ill.

Popoldne.

1. Ob dveh sprejem došlih društev.
2. Ob treh slovesen sprevod društev in duhovščine k ogelnemu kamenu.
3. Blagoslov ogelnega kamena.
4. Slavnostni govor, katerega govori v angleščini in slovenščini Rev. F. Mažir.
5. Društva in navzoči uzidavajo ogelni kamen, kjer vsak odda tudi svoj dar.
6. Slavnostni sprevod v Česko-amerikansko dvorano.
7. Govori in petje.
8. Večerja.
9. Prosta zabava.

Vse pevske točke bosti oskrbeli pevski društvi:

DRUŠTVO "JOLIET" * iz Joliet, Ill.

Društvo "ADRIJA" iz Chicage, Ill.

Bratje rojaki! To bo veliki dan za našo Chicaško naselbino. Mi Chicažani smo ob vsaki priliki z veseljem obiskali ob enakih slavnostih svoje sosede v okolici mesta Chicago, zato trdno pričakujemo, da nam bodo ta dan naši bratje vrnili in prihiteli v našo naselbino, da se z nami poveše tega veselega dogodka, ki pomenja lep napredek za vse nas ameriške Slovence. In ko nas bodo oni vabili, bomo zopet vrnili ljubav za ljubav.

Vsa društva, ki imajo uniformo ali društveno zastavo, vabimo in prosimo, da jih prineso seboj, ker to bo precej povzdignilo vnanji sijaj slavnosti.

Na veselo svidenje 2. julija.

ODBOR.

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENJSKI KOLEDAR. TEDENSKI KOLEDAR.

18. Nedelja. — Mark in Marcellian muč.
19. Ponedeljek. — Julijana F., dev. Gervazij.
20. Torek. — Silver., p. Florentina dev.
21. Sreda. — Alojzij — Vekoslav.
22. Četrtek. — Paulin, škof.
23. Petek. — Srce Jezusovo, Edeltruda.
24. Sobota. — Rojstvo Janeza Krst. Teodulf.

ČETRTA BOŽJA ZAPOVED. — VZGOJA.

Nad vse važna dolžnost dobre vzgoje nalaga starišem v četrti božji zapovedi pouk, čuječnost, posvarjenje in dober zgled.

1.—Ko so stariši poskrbeli, da so njihov otroci prejeli sv. krst, je njihova dolžnost, da jih poučujejo v krščanski veri, oziroma da skrbijo za ta pouk. Kakor hitro začnejo otroci spoznavati stvari, naj jih uče glavne resnice sv. vere: sv. križ, Gospodovo molitev, sploh vse, kar mora kristjan vedeti. V zgodnji mladosti naj vcepijo otrokom čut pobožnosti s tem, da bodo z otroci skupno opravljali jutranjo in večerno molitev; da jih bodo vodili v cerkev k sv. maši, da bodo držali poste, da bodo v času šli k sv. spovedi; da jih odvrčajo od vsega, kar bi škodovalo čistosti njihovih duš, da jih varujejo slabih družin, slabih tovarišev, iger, slabih knjig in časnikov, posebno pa da jih pošiljajo, kjer je le mogoče v katoliško župniško šolo.

2.—Dolžnost starišev je, da skrbno čujejo nad obnašanjem svojih otrok; da jih svare in opominjajo, če store kaj napačnega in slabega, da jih kaznujejo, če je kazen potrebna, da spoštujejo avtoriteto starišev. Seveda mora biti kazni, kadar je potrebna, pravična in pametna. Stro-

gost mora biti združena z mehko; mora biti ta odločnost pri kazni, ki je zlata sredina med surovostjo in slabostjo.

3.—Razun čuječnosti in pouka morajo dajati stariši svojim otrokom dober zgled, sicer so vse njihove besede zastoj. Besede mičejo, zgledi pa vlečejo, pravi naš pregovor. V pobožnosti, besedah in dejanjih svojih starišev morajo videti otroci živo podobo tega, kar jih stariši uče.

Razun za pouk, razun za dobro vzgojo morajo pa stariši skrbeti tudi za prihodnost svojih otrok, da jih dajo učiti kake obrti, trgovine, ali pa da jih pošljejo v šole, ki jih bodo izobrazile za pošten, primeren stan v življenju. Pri izbiranju stanu naj jim gredo stariši na roko z dobrimi nasveti, naj ne gledajo samo na zemeljsko korist in posveten dobiček, marveč na poklic od Boga; zato naj pa pogosto in goreče molijo in prosijo Boga, da bi jih razsvetlil in jim dal spoznati, za kateri stan bodo njihovi otroci najbolj sposobni; uče naj se spoznavati nagnjenja otrok, posvetujejo naj se o tem z razumnimi ljudmi, posebno pa s svojim duhovnim pastirjem.

Če bodo tako ravnali, potem bodo poskrbeli za bodočnost svojih otrok, kakor je dolžnost krščanskih starišev, ne da bi kratili morda pravice Boga ali pravice otrok. Zlorabljal bi stariši svojo oblast, če bi hoteli svoje otroke siliti, da naj vstopijo v ta ali oni stan, posebno če bi jih silili, da naj vstopijo v zakonski stan, da naj se posvetijo duhovniškemu ali redovniškemu življenju. Bog je položil vsakemu v srce poklic za stan, nasprotovali bi stariši volji Božji, če bi silili svoje otroke k kakemu posebnemu poklicu. Stariši naj dajejo svojim otrokom zgled pravega krščanskega življenja in naj prosijo Boga, da popelje otroke k poklicu, za katerega jih je izvolil.

(Nadaljevanje z 1 strani.)

Ti ljudje bi seveda v politiki ne smeli igrati nobene vloge, ker osebna čustva še daleč niso identificirana z interesom celega naroda.

Drugi zopet so navdušeni za Nemčijo in Veliko Britanijo edinole in samo iz tega uzroka, ker se ti dve državi približujeta Rusiji. Tudi te vrste ljudi bi bilo treba izločiti iz politike, ker sledijo nagibom srca in ne pustijo razumu do besede. To so srečni ljudje, ki naivno verujejo nasmeju in se zgražajo, ako bi jim kdo povedal, da pod ovčjo kožo ni treba, da bi bila vedno ovca, vsaj v političnem življenju ne. Ti trdijo tako-le: Rusija je naša prijateljica, angleški in nemški narod se Rusiji približujeta, zato tudi avtomatično naši državi.

Tretji imajo strah pred Nemčijo. Nemčija da bo naravno vstala in se maščevala za sedanje ponižanje. Bodimo rajši sedaj njeni prijatelji, kot da bi postali pozneje žrtev njene jeze! Tudi te oportuniste bi morali prositi, da se naj ne vmešavajo v politiko naše domovine, ker stopajo v zgodovino z bojaznijo v srcu. Bojazen je pa prvi znak slabosti.

Četrti pa vidijo v Evropi, kako se združujejo demokratične države, narodi z najnaprednejšo socialno zakonodajo in kako na drugi strani vstaja osamljen blok reakcijanarnih vladav. Slovani smo demokratične duše in naše mesto je v naprednem bloku evropskih narodov. To je sedaj argument, ki ga je treba vzeti v uvaževanje. Naše stoletje je stoletje socialnih teženj. Tisti, ki se zgodovinskemu toku upirajo, bodo zmleti pod valjarjem socialnih idej. Vprašanje je samo to, če smemo gledati v anglo-germano-ruskem zblizanju naravni pojav ki izvira iz demokratičnega naziranja teh treh narodov, ali če to ni zopet zveza treh sebičnih vlad, ki se v srcu ne ljubijo, ki so pa sklenile prijateljstvo, da drug drugega izropajo. V prvem slučaju bi imeli razloge, da prijavimo vstop Jugoslavije v socialno napredni blok držav, v drugem slučaju, ki vsebuje po našem mnenju mnogo več resnice, bi pa slovanska kooperacija pri anglo-nemških podjetjih bila za Slovane katastrofalna.

Ako spravimo ta razna tukaj našeta mnenja v kategorijo, bomo našli dve vrsti razlogov: 1. čustveni razlogi, 2. razlogi razuma. Na svojo žalost vidimo, da čustvo prevladuje, kar bi bilo argument proti tistim, ki fatalistično verujejo v slovansko bodočnost. Sedaj ko smo videli naprej da ne moremo obenem biti Angliji in Nemčiji prijazni ter navdušeni vse Slovani in ko smo označili ta preobrat v jugoslovanskem ljudstvu kot izraz oblasti, ki jo ima nad nami čustveno življenje, sedaj bi končno lahko še pristavili, kako bi mi radi, da bi se stvari razvile na konferenci v Haagu.

1. Radi bi videli, da se slovanska vzajemnost povdarja, da se naši zastopniki približajo Bulgariji in Rusiji v resničnem čustvenem slovanskem prijateljstvu. Med Slovani nam čustvovanje ne bo škodovalo.

2. Morajo se najti možnosti, da si slovanski narodi na kontinentu zavarujejo trajno svojo neodvisnost, ker sicer bi svetovna vojska bila z nje brez uspehov. Slovanski domovi so nastali v Evropi na razvalinah nemških načrtov, zato pa ne smemo pripustiti, da Nemčija svojih načrtov nanovo ne izkoplje, ker v naprej predvidevamo, da njen zemljevid slovanskih držav ne vsebuje. Zatorej bi bilo želeli, da se v Haagu izvrši zblizanje vseh Slovanov, tudi Rusije in osobito Rusije, z onimi zapadnimi državami, ki imajo glede Nemčije iste vidike, kot mi. Težava je, bodo rekli nekateri, francoska trmoglavost napram Rusiji in nemško-ruska zveza! Ne odrekam temu ugovoru resnice. Zato smo pa temboj prepričani, da mora biti glavni cilj slovanskih diplomatov v Haagu ta, da

indirektno iztrgajo Rusijo iz nemškega objema s tem, da posredujejo med Francijo in Rusijo in privedejo ti dve državi do sporazuma. Ako že mora biti Evropa razdeljena v politične zveze, razen utopistov nikdo tega ne zanikuje, potem pa moramo v interesu obstoja naših slovanskih domov in v interesu slovanskega napredka zvezati zapad in vzhod evropskega kontinenta. Ta zveza ni treba da je agresivna. Njen obstoj bo že sam vpliven zagovornik miru in obstoječega reda.

* * *

K temu dopisu nam č. g. dopisnik dostavlja v privatnem pismu nekaj stavkov, katere ne smemo skriti. On piše med drugim:

"Evo Vam par vrstic za Vaš krasen list! V člankih, ki jih pošljem po izpitih seveda bom nepristransko skušal veroizpoved g. Trunka kritično pregledati in tako morda dati tretji osebi povoda, da se vsede in napiše vrsto člankov o sredstvih, ki se jih naj mi Slovani poslužujemo, ako ločemo priti do veljave. To bi bilo dosledno. Jaz sem "rane razgalil", g. Trunk je povedal "diagnozo" bolezni, tretji mora priti pa s konstruktivnimi navodili..."

Upamo, da se bo ta tretji pisatelj tudi v resnici našel.

Ti članki Rev. Kuharja so tudi v domovini našli velik odmev. Vse jih čita z velikim zanimanjem in študira. Kakor smo čuli jih čitajo s posebnim zanimanjem celo v Belgradu.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

školi učencev in učenk. Okoli 100 po številu. Lepo je bilo gledati mladino, ki je korakala z mašinami strežniki ter župnikom na čelu v cerkev s svečami v rokah, dečki s šopki v rokah, deklice pa z vencami na glavah.

Društvo Najsv. Imena pa jim je pred cerkvijo napravilo špalir, ko so v cerkev korakali. Marsikateremu so stopile solze v oči, ko se je ob pogledu na te nedolžne malčke ozrl, ter se spomnil tudi na svoje prvo sv. Obhajilo.

Takoj po Obhajilu naših prvoobhajencev je pa tudi društvo Nasv. Imena skupno pristopilo k sv. Obhajilu.

Č. g. župnik pa so imeli ganljiv govor. Med drugim so opozarjali prve obhajance, kako naj se ohranijo nedolžne, ter se naj varjejo greha. Posebno pa, da naj ne čitajo slabih časopisov, kajti to je strup za vsakega človeka. Da, takega priporočila pa rabimo tudi mi starejši že zdavnej, to so bile pa zlate besede našega župnika. Le še večkrat opominite farane, zlasti za tiste protiverske liste, ki jih naši "rdeči provsvitljenci" z mrzlično hitrostjo razširjajo med našimi ljudmi. Obenem, pa priporočajte strogo katoliške liste in zagotovljeni bodite, da se Vam bo to dobro izplačalo.

Nesreča se je pripetila 6. junija v žičarni, ki je last American Steel & Wire Co. v Rockdale, kjer sta se smrtno opekla dva delavca zgoraj omenjene družbe okoli 5. uri popoldne.

Druga nesreča se je pripetila v nekem malem posloplju za apno gasiti. V to poslopje se spravi lahko kake 4 vagone ugašenega apna, ker je kakih 10 črevljev globoko in ima posredi steno, tako da kadar gase na eni strani, lahko na drugi strani neomoteno apno ven pobirajo. Tudi zdaj sta dva delavca snazila drugo stran, ker pa je bila stena že stara in teža apna pa velika, se je stena vdala, ter je apno s tako naglico vdrlo na nje, da se nista mogla umakniti. Zalilo je oba vrelo apno čez glavo. Pomoč je bila takoj na mestu, a vzel jo je 15. minut predno so ju dobili iz apna. Bila sta še živa in so ju takoj odpeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo. Eden ponesrečenih je Hrvat, drugi pa Nemec ki ima devetero otrok. Poročevalec.

Cleveland, Ohio. — Bil sem lansko leto med romarji v Carey in kakor vsem drugim, tako se je tudi meni tako dopadlo, da sem rekel, da bom šel še. Kakor čujem od svojih prijateljev, se jih veliko pripravljalo, da bodo šli zopet letos in veliko, kateri niso mogli iti lansko leto. Samo kar bi jaz želel in mislim vsi drugi, ako bi se mogla doseči bolj znižana cena na železnici. Včasih je stala pot tja in nazaj samo nekako 4 ali pet dol. Sedaj je veliko dražje. — Tudi bi jaz svetoval, da bi se priredil za nas Slovence poseben vlak, ako bi jih bilo mogoče dovolj dobiti, ki bi se prigrisali, da bi šli. Naj uredništvo skuša poizvedeti, koliko ljudi mora biti, da se dovoli poseben vlak. Potem bi tudi svetoval, da bi

Gilbert, Minn. — Dne 1. junija sem dospel k naši marljivi zastopnici Mrs. Preglet, kjer so me že pričakovali tako ona, kakor tudi Mr. Preglet. Nato sva se podala na agitacijo za naše liste. Vspeh smo dosegli imeniten, posebno za oglase je dobro izpadlo. K temu so nama veliko pomagali Rev. Bilban s svojim lepim pripročilom, zakar se jim v imenu katoliškega tiska najlepše in najprisrčnejše zahvaljujem. Istotako se najlepše zahvaljujem tudi zastopnici Mrs. Preglet in Mr. Pregletu za gostoljubnost in izvrstno postrežbo.

Kakor sem že rekel, da smo dosegli krasni vspeh, ki ga niseim pričakoval in to zato, ker so vladale skoro dosedaj slabe delavske razmere. Sedaj se je pričelo nekaj delati a plače so tako nizke, da delavci komaj izhajajo. Pa da se le dela, ljudje so bolj zadovoljni in se bolj srečne počutijo, kakor pa v vednem brezdelju.

Kakor povsod drugje tu gori na Range, se tudi tukaj v Gilbertu prav dobro zanimajo za naše liste. List Edinost prav radi čitajo in iz vseh krogov prihaja zahteva po skorajšnjem katoliškem dnevniku. Vsem rojakom, ki so mi šli na roke in se naročali na list Edinost, Ave Maria in Glasnik se je najlepše zahvaljujem in vsem kličem možje in žene agitirajte za katoliški tisk, krepko naprej, pa bo kmalu pričel prihajati v Vaše odmove katoliški dnevnik.

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Romar.

Greaney, Minn. — Naj se sliši tudi o naši farmerski naselbini nekoliko v svet. Tukajšnji farmarji so po večini Slovenci in Poljaki. Tu imamo tudi lepo cerkev, ki je posvečena sv. Brigiti, v kateri je bila sv. maša 28. maja, katero so darovali č. g. Rev. Sedej iz Virginie. Takrat sem videla nekoliko avtomobilov okoli cerkve s katerimi so se verniki pripeljali k službi božji. Tudi jaz sem se vozila, toda ne v avtomobilu ampak po reki Little Fork v čolnu. Reka teče ravno mimo naše farne proti naši farmerski cerkvi, ki je odaljena kake 3. milje.

Sedaj se pripravljajo tukajšnji farmarji, da si zgrade železen most čez reko, ker vedno prevažanje čez reko je za vsakogar sitno. Tu so imeli preje lesen most, a ga je ledovje po zimi odneslo in razbilo.

Na farmah je zdaj zelo prijazno. Vse lepo raste, da človeka veseli pogledati po polju. Da bi le suše in drugih nadlog ne bilo, pa upamo, da bo lep pridelek letošnje leto.

Pozdrav vsem naročnikom in prijateljem tega lista!

B. Globočnik.

PO POSEBNI CENI

si sedaj lahko kupiti čevlje v naši črevljarski trgovini.

Ravnokar smo prejeli veliko svežo zalogo vsakovrstnih poletnih črevljev za moške, žene, dekleta, fante in otroke. Imamo v zalogi najboljše nizke "Oxford" čevlje za moške in fante vsakovrstnega tipa. Istotako za dekleta in žene se dobi v naši trgovini najboljše vsakovrstne "slippers-e."

Posebno za Vaše dekleta in fante dobite pri nas izvrstne močne poletne takozvane

"TENNIS SHOES", ki so narejene nalašč za poletni čas. Te prodajamo sedaj za posebno nizko ceno.

"TENNIS SHOES" prodajamo sedaj za moške in odrasle fante od \$1.25 do \$3.00. Za mlade fante in dečke od \$1.25 do \$2.25.

Pridite in oglejte si našo poletno zalogo vsakovrstnih črevljev, ki smo jo pravkar prejeli. Prepričani smo, da boste zadovoljni z blagom in cenami. Pridite po čevlje v našo trgovino in videli boste, da bo to samo v Vašo korist, ker kupili si boste za Vaš denar dobre in trpežne čevlje s katerimi boste zadovoljni.

JOSEPH PERKO

SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

2101 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

J. M. Dovič:

KOVAČ IN NJEGOV SIN.

POVEST.

(Dalje.)

Nihče ni tako težko videl Čmoka kakor Kolenec. Kadar je namreč s paragrafi ugnal svojega nasprotnika, takrat se je pokazal Čmok in mu naredil križ čez račune. Ko postavim ni hotel plačati tistih trideset kron za mežnarijo, brz mu je Čmok eno zasolil. Naznanil ga je, da mu je svinja poginila za nalezljivo boleznijo, pa jo je sam pokopal. Dobil je šest dni zapora ali šestdeset kron kazni. Tako mu je podvojeno vrnil. Občina pa je dobila dvakrat trideset kron v ubožno blagajno.

In tako se je pesem nadaljevala.

IV.

Bilo je po Svečnici. Topli, solnčni dnevi so nastopili. Sveče ob strehah so se tajale in sneg je že skoro izginil.

Stari Kolenec je mislil, da ne dočaka več spomladi. Ni bil ravno bolan, toda star je bil. Črez osemdesetkrat je že gledal spomladi v naročje. Lep, jasen, topel solnčni dan ga je privabil iz zapečka na jasno. Tam pred ulnjakom je sedel in zrl na čebele, ki so kukale iz prašnice. Videlo se je doli po Rožnem logu. Pogled mu je uhaljal tja proti kovačnici. Bidek nasmeš se je vrtel na njegovih izsušenih ustnicah.

Topli solnčni žarki so ga spravili v dremoto. Trepalnice so se stisnile in stari mož ni slutil, da stoji tam za vrtno ograjo njegov — sin.

"Oče, ali se grejete?"

Mož pogleda in se prestraši. Ozre se, pa pravi bolešno:

"Kaj me boš mučil do zadnje sape?"

"Nič vas ne mučim, oče! Samo pogledajte to-le, pa od daleč, od blizu ne. Ali vam je znana ta pisava?"

Čmok je bil. Izpod srajce je privlekel v rdečo cunjo zaviti papir in ga razgrnil.

Starcu so se noge šibile. Hitro vstane, kakor bi bil mladenič, in skoči za papirjem. Toda Čmok smeje odskoči in pritisne papir na hrbet. Stari Kolenec zopet sede na klop in globoko vzdihne.

"Čemu ti bo to", zopet začne. "Daj sem ali raztrgaj. Saj veš, da ti nič ne koristi."

"Pa zakaj vam je toliko za ta papir, ako nič ni vreden?"

"Saj veš, da je za take reči najbolje, da se pozabijo."

"Pa se ne bodo, oče moj! Na smrtni postelji mi je dala mati ta papir in je rekla: 'To je tvoja dota!' Te črke, četudi so pisane z vašo krvjo, so mi ljube, so mi edini spomin moje matere. Te črke so moja moč, moje imetje, moja kri, moje vse. In te bi vam dal?"

"Jaz sem pisal, ko nisem vedel, kaj delam. Strast me je vodila. Tvoja mati me je prisilila."

"Prisilila? Ni res! Vi ste jo prisilili, ko ste ji obetali, da jo vzamete. Vi ste jo zapeljali, vi ste jo storili nesrečno."

"Saj bi jo bil vzel, pa niso pustili."

"Ni res! S povzdignjenimi rokami vas je prosila, da ji ne napravite te sramote. Takrat je bil čas. Pa vi se niste zmenili za njo. Norčevali ste in ste rekli, da jo boste tožili, če le zine, da ste ji vi vzeli poštenje."

"Zdaj ti tako nič ne pomaga ta papir, ker je pisanje na njem že zastarano."

"To bodo odločili drugi, ne vi."

"Pusti me pri miru, saj vidiš, da sem že na robu groba."

"To vidim. Toda poravnati se mora vse na tem svetu. Tudi vi morate popraviti, kar ste zagrešili, drugače vas bo ta papir tožil pri sodbi božji."

Starec se je zganil. Roke in noge so se mu tresle. Pa reče: "Urh, kaj naj poravnam?"

"Ali se vam jaz nič ne smilim, — vaš sin?"

"Kaj želiš? Ivan ti napravi kovačnico, če hočeš, na ti strani vode."

"Naj bi bil bratov hlapec, kaj ne? Drugega nimate za me?"

"Kaj hočem jaz, saj veš, da imam samo kot izgovorjen."

"Pa pritisnite, saj veste kako!"

"Ali naj storim celo družino nesrečno?"

"Saj ste jo že davno. Toda dovolj besedi, da vas preveč ne potarem. Rečem vam samo to: Moj sin je živ, čvrst, pri vojaki je zdaj. Pa pride kmalu od tam. In tedaj mu sporočim: Le pridi, da enkrat vidiš, kje je tvoj oče doma, ne doma, kje stanuje."

"Ti imaš sina?" začudi se oče.

"Bog že za to skrbi, da se greh kaznuje. In povem vam: ako vašo Reziro obljubite mojemu Janku, no, potem raztrgam ta papir, drugače ne."

"Urh, ali ne veš, kaj je sorodstvo?"

Kovača je zadnja beseda preplašila. Ni mislil na to. Pa brz se domisli:

"To se že da tudi napraviti s spregledom. Pa z Bogom! Srečno večnost, če se ne vidiva več na tem svetu, moj oče!"

In Čmok se obrne po dolini. Za debelo hruško postoji in gleda, kaj se premika tam doli po cesti. Več možakov je.

"Aha", si misli, "županski ogled je danes za Rebrovo žago. To bo pa zopet nekaj za me."

In odkuri jo za potokom proti mlinu.

Stari Kolenec pa je še sedel na klopi pred ulnjakom. Zima ga je tresla in slabo mu je bilo. Do dna srca ga je pretresla novica, da ima Urh sina. Morda pa ni res? Morda je Urh le lagal, da ga je strašil? Na stara leta, pa take težke poskušnje!

Čmok se je že v mlinu pogovarjal z mlinarjevo Uršiko, ko so možje prišli na lice mesta.

Spreddaj je korakal župan Rogelj in njegov drugi svetovalec Škopnik, za njima je šel Kolenec. Bil je siv na glavi, strast se mu je brala na obrazu in v rokah je držal cel zavoj papirjev. To so bili prepisi aktov, katere mu je napravil brat Anton, notar v mestu. Tam onostran Reberce pa je mahal Reber, njegov sin Jožek, ki je prišel pred štirinajstimi dnevi od vojakov, in hlapec Martin.

Župan prebere ulogo Rebrovo za napravo nove žage in popraša mejaša Kolenca in žagarja njegovega, ali ima kdo kaj ugovarjati?

Kolenec takoj razgrne svoje papirje in začne naštevati različne vodne postave.

"Kdo izmed nas to razume? To je stvar višje gosposke. Danes se gre samo za to, ali imate vi, Kolenec, kako škodo pri svojem mlinu ali žagi, ako Reber naredi svojo žago?"

"Seveda jo imam. Kolikor bode Reber zrezal, toliko zaslužka meni uide", odvrne Kolenec.

"To meni nič mar", se zadere Reber. "Na žago lahko vozi vsak, kamor hoče. Saj ni več tlake."

(Nadaljevanje z 3 strani.)

ke pri moji agitaciji, zlasti pa sem dolžan zahvale družini Mr. Loušina, kjer sem imel tako izbornu postrežbo in kjer so mi izkazali toliko gostoljubnost.

Leo Mladich, pot. zastopnik.

Canonsburgh, Pa. — Nemorem si kaj, da bi ne častitala listu Edinosti na taki neustrašenosti, ki jo kaže v boju, da razkrinka rdeče socialiste med ameriškimi Slovenci v Ameriki. V resnici junaki ste okoli Edinosti, da ga Vam ni para po celi Ameriki. Tako Vas sodijo možje pri nas in ne kake stare ženice. Ali ni to čast in ponos nam katoličanom, da imamo take vnete delavce pri katoliškemu listu? Da, ko bi imeli take delavce pri katoliškemu časnikarstvu, pred desetimi leti tako odločne, bi danes bil po naših naselbinah drugi duh in za rdečemu socializmu bi ne bilo mesta nikjer. Odkar izhaja Edinost po trikrat na teden, ste 'rdečkarje' tako omajali, da se reveži že same sebe sramujejo. Ko bo pa postal enkrat dnevnik, potem pa bo zapel rdečemu socializmu med ameriškimi Slovenci mrtvaški zvon. Le junaško naprej! Le krepko po buticah rdečih koritarjev, ki poneumnevajo naš narod in to brez vsakega pardona!

Zadnji uredniški članek "Strašna obsodba socializma" je naredil tako reklamo za Edinost, da so se vsi rdečkarji kar trgali za njo. Vsak jo je hotel videti in čitati. In ko so jo prečitali so znajavali z glavami in pritrdjavali listu da ima prav. Vsi so mrmrali — "ta pa zna." Zato le naprej, dokler se ne potegne tem koritarjem, ki vlečejo slov. delavce za nos krinko popolnoma iz obraza.

Naročnica.

Ženske imajo vedno veliko za govoriti o svojih pravicah, na pravice svojih mož pa navadno pozabijo.

* * *

Smrt je najbolj demokratična stvar. Nobenemu ni naklonjena in nikomur ne prizanesa.

* * *

Ljudje zapravijo veliko preveč časa, z nepotrebnim argumentiranjem.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim cenjenim naročnikom in dobrotnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Zupančič, ki je pooblaščen pobirati naročnino za vse naše tri liste, oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom, ga najtopleje priporočamo in prosimo, da grejo Mr. Frank Zupančiču na roke v vseh ozirih pri njegovem delu za katoliški tisk. Pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakup raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLER"

Pri prvem znaku prehlada, se cuti ščipanje revmatizma ali nevralgije. Zato je važno, da se takoj namažete s zato narejenim mazilom. Pazite da bo na vsaki flaški Pain-Expellerja znak sidra. Cena 35c in 70c v drugarnah.
F. Ad. Richter & Co.
104-114 S. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

ŠIFKARTE ZA VSE
LINIJE!

Smo zastopniki vseh parobrodih linij, potnike odpravljamo iz Chicago in v New Yorku jih sprejema naš zastopnik, ki jim preskrbi udobna in zanesljiva prenočišča. Sedaj se lahko pošlje tudi karto iz Amerike svojim domačim v stari kraj za Ameriko. Preskrbujemo potne liste in sploh vse, kar spada v ta posel. Kdor hoče potovati v kratkem v staro domovino, ali pa dobiti kakega svojca iz starega kraja v Ameriko, je važno, da nam takoj piše po natančna pojasnila, da mu preskrbimo mesto na parniku in vse potrebno.

LINCOLN REALTY CO.,

1901 West 22nd Street,

Phone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne čevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete čevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše čevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, čevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE.,

CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupovanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročimo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete razne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street,

Forest City, Pa.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

NěmčecK
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.